

Vetenskapsrådet

Ett utmanat samhälle: sårbara och resilienta subjekt i svenska totalförsvarsdiskurser

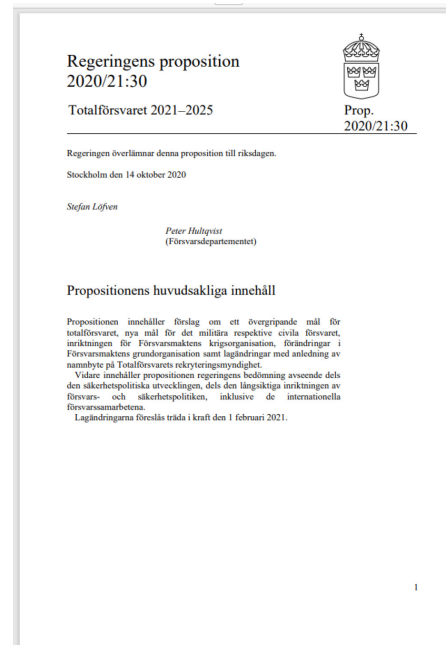
Linda Kvarnlöf, lektor i Sociologi vid Mittuniversitetet,
linda.kvarnlof@miun.se

Elin Montelius, lektor i Sociologi vid Mittuniversitetet,
elin.montelius@miun.se

Samtida totalförsvarsdiskurser

(Försvarsdepartementet, Ds. 2017:66)

(Regeringen, prop. 2020/21:30)

(MSB, 2021)

(MSB, 2022)

Textens utgångspunkter

- Med utgångspunkt i de (privatpersoner) som förväntas engagera sig i *hemberedskap* så är **syftet** med följande artikel att kritiskt granska hur *önskvärda*, och *icke-önskvärda*, subjekt skrivs fram i samtida totalförsvarsdiskurser
- **Teoretiska/konceptuella utgångspunkter:**
 - Sårbarhet och resiliens på individnivå
 - Sårbarhet och resiliens som en konstruktion – något som *tillskrivs* olika subjekt eller individer
 - Resiliens som en form av styrningsmentalitet – ett koncept som används för att disciplinera människor till att bli företagsamma, aktiva och ansvarstagande medborgare, t.ex. genom att säkra för sin egen trygghet och säkerhet

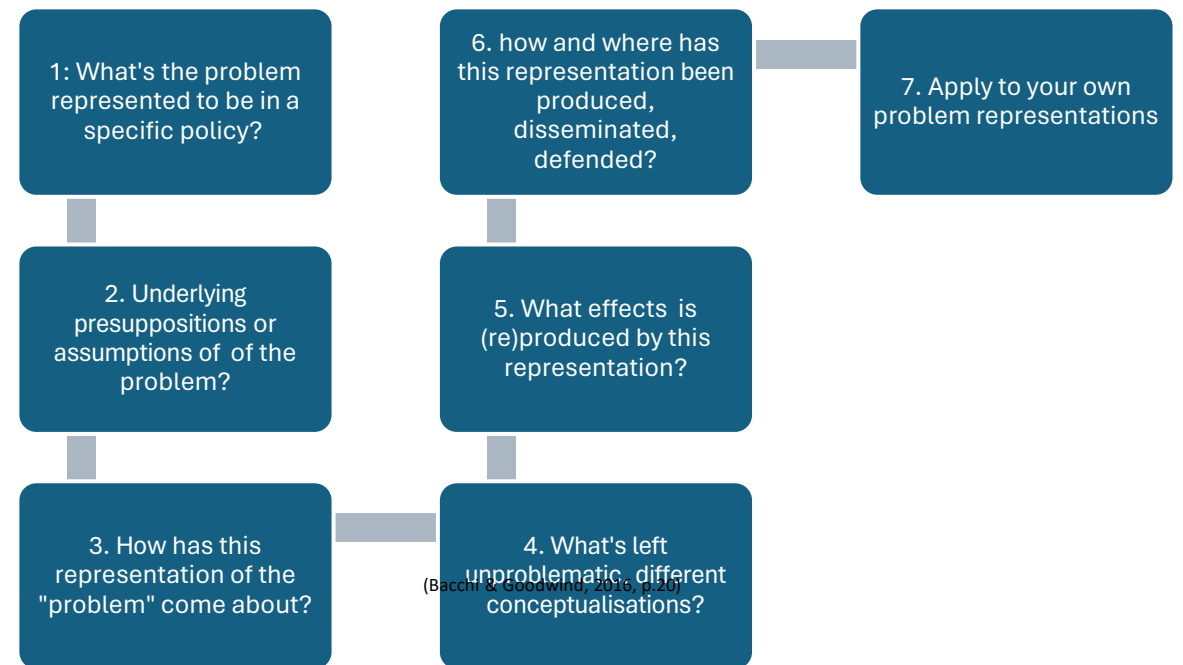
Problemrepresentationer i samtida totalförsvarpolicies

En poststrukturell policyanalys

Problemrepresentationer – hur har något konstruerats som ett problem?

Fokus på hur praktiker och processer producerar "subjekt", "objekt" och "problem"

WPR: What's the problem represented to be?

Ett utmanat samhälle

"Sveriges civila beredskap behöver stärkas för att möta den breda och allvarliga hot- och riskbild som samhället står inför. Klimatförändringar, hälsohot, osäkerhet i vår omvärld, cyberangrepp och informationspåverkan är några av de påfrestningar samhället behöver klara av. Utmaningarna är många och det krävs kunskap, samarbete och resurser för att öka Sveriges förmåga." (Kraftsamling - för en stärkt civil beredskap, s.1)

"rather than focusing on how people make policy, attention turns to the way policy makes people."

(Bacchi & Goodwind, 2016 p.8)

Subjektspositioner: de sårbar och de resilienta

"Ytterst är Sveriges säkerhet beroende av varje invånares vilja och förmåga att ta ansvar för sin egen och vårt samhälles trygghet och beredskap."
(Motståndskraft, s.64)

"Antalet och andelen fattiga i världen har minskat. Samtidigt förväntas globala flykting- och migrationsströmmar fortsätta öka, bland annat på grund av konflikterna i delar av Afrika och Mellanöstern men också till följd av befolkningsökning, fattigdom, ojämlikhet, samt strävan efter bättre ekonomiska förhållanden. Klimatförändringar är ett allvarligt och växande hot mot den globala säkerheten."

Vilka är tystnaderna?

[What is left unproblematic in this problem representation?
What are the silences? Can the problem be thought about differently?]

- Nedmonteringen av totalförsvaret - det som ingen vill kännas vid...
- Ett välfungerande civilförsvaret förutsätter en välfungerande välfärd i vardagen
- Säkerhetiseringen av sociala problem

